

De Baak zoekt ambitieuze allochtonen

Inspiratie met kleur



TON HENDRIKS

Er moeten meer allochtone rolmodellen komen, vindt Yesim Candan. Daarom organiseert ze de wedstrijd 'Inspiratie voor Integratie'. 'Het kan juist een groot voordeel zijn om geworteld te zijn in twee culturen.' DOOR EVERT DE VOS

Als ik Nederlanders vertel dat ik over drie maanden ga trouwen, krijg ik geregeld meewarige blikken. Soms vraagt iemand: "Vind je het niet erg om uitgetrouwd te worden?" Alsof ik me zou laten uithuwelijken! Ik trouw gewoon met mijn geliefde – in mijn geval een hoogblonde Hollandse jongen. Nederlanders denken in clichés over hun allochtone medeburgers, vindt Yesim Candan (29), programmamanager bij De Baak, het managementcentrum van VNO-NCW. 'Ze hebben een heel vertekend beeld van de tweede generatie Turken en Marokkanen. Nederlanders denken dat we allemaal heel traditioneel zijn en zwaar gelovig. Dat geldt echter maar voor een kleine groep. Het overgrote deel maakt gewoon carrière.' Candan's ouders komen uit Turkije, zij zelf is in Nederland geboren en getogen. Ze volgde een hbo-opleiding in Rotterdam om vervolgens aan de Universiteit Nyenrode haar doctoraal bedrijfskunde te halen. Hoogopgeleide allochtonen worden voortdurend geconfronteerd met de rare ideeën van Nederlanders, is haar ervaring. 'Op Nyenrode', vertelt ze, 'was ik de enige allochtone student. Geregeld werd me gevraagd of ik wel van mijn ouders mocht studeren. Alsof ik steeds in het geheim een week van huis kon om op de campus te logeren! Natuurlijk vonden mijn ouders het prachtig dat ik op de universiteit zat.'

Succesvol in stilte

De sfeer is de laatste jaren in Nederland harder geworden, zegt Candan, er treedt verwijdering op tussen bevolkingsgroepen. Het is tijd voor een tegengestemd geluid, vindt ze, en daarom heeft ze voor De Baak de contest Inspiratie voor Integratie (IVI) georganiseerd. Het is de bedoeling dat succesvolle allochtone Nederlanders zich melden als rolmodel. Uit de aanmel-

dingen worden vijftien kandidaten gekozen die allen een maatschappelijk project gaan uitvoeren, bijvoorbeeld aan de slag gaan met achterstandsjongeren in een verpauperde buurt. Winnaar, aldus de organisatie, wordt die kandidaat die de kracht van twee culturen het meest inspirerend weet neer te zetten in de samenleving. Een jury maakt op 24 oktober de drie uiteindelijke winnaars bekend. De eerste wint een training bij De Baak ter waarde van tienduizend euro, de tweede een veertiendaagse reis naar een ontwikkelingsland, de derde een zomerweekende aan het strand van Noordwijk in hotel De Baak.

Waarom is zo'n wedstrijd nodig? Is het niet gênant om jezelf als rolmodel te presenteren? 'Nee,' vindt Candan, 'voor allochtone jongeren is het heel belangrijk dat er meer rolmodellen komen. Ze hebben mensen nodig om zich aan te kunnen spiegelen. Door zo'n wedstrijd kunnen we mensen die nu in stilte succesvol zijn, bekend maken bij een breder publiek.'

Nilgün Yerli en Mohammed Ali

Zelf heeft ze ook veel aan rolmodellen gehad, vertelt ze. 'Toen ik op Nyenrode zat, gingen mijn ouders scheiden. Ik had het toen best moeilijk en heb veel gehad aan het boek *De Garnalenpelster* van Nilgün Yerli. Het boek raakte me zó, dat ik haar zelfs een brief heb geschreven. Het gaat erover hoe het is om als Turkse in Nederland te leven. Het was voor mij allemaal heel herkenbaar en dat heeft me er in die periode echt doorheen geholpen. Ik kreeg het gevoel een lotgenoot te hebben die net als ik worstelde met twee culturen. Na het lezen van dat boek voelde ik me krachtiger. Ik zei tegen mezelf: gewoon tanden op elkaar en doorgaan.' Haar tweede inspirator was bokser Mohammed Ali. 'Met zijn visualisatie en

Yesim Candan: 'Nederlanders hebben rare ideeën over allochtonen'

enorme kracht heeft hij George Foreman in Zaïre verslagen. Hij is nog steeds mijn held.'

Nederland moet veel beter met zijn allochtone talenten omgaan, vindt Candan. 'Ook hoogopgeleide allochtonen voelen zich niet meer op hun gemak, ze moeten zich soms voortdurend verdedigen tegen de raarste aantijgingen. Alsof zij verantwoordelijk zijn voor Al Qaeda of Mohammed B. Veel mensen overwegen ook om in het buitenland een baan te gaan zoeken. Doodzonde.'

Terwijl het juist een heel groot voordeel kan zijn om in twee culturen te zijn opgegroeid. 'Het is enorm handig als je bi-cultureel bent. Je hebt geleerd je in de ander te verdiepen, je houdt rekening met de zeden en gewoonten van anderen, je vangt snel allerlei signalen op. In een wereld die steeds internationaler wordt, is dat ook een economisch voordeel.'

Culturele conflicten zullen altijd wel blijven bestaan; het gaat erom hoe je ermee omgaat, vindt Candan. 'Laatst nog', vertelt ze, 'had ik verschrikkelijke ruzie met een Turkse oudere man. Hij vond dat ik geen moslim meer was omdat ik trouw met een Nederlandse man. Ik ben toen verschrikkelijk kwaad op hem geworden. Hoe durfde hij dat te zeggen! Maar als je dan thuiskomt, geef je het een plek. Zo'n man weet nu eenmaal niet beter.'

Reageren? evert.de.vos@intermediair.nl

Belangstellenden kunnen zich opgeven op www.debaak.nl/ivi. De inschrijving sluit op 22 april.